

Tájékoztató a Tartalékköteles hitelintézetek és ezen típusú fióktelepek számára a kötelező tartalék kiszámításával kapcsolatban

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) a kötelező tartalék rendszerét

- a kötelező jegybanki tartalék kiszámításáról, illetve képzésének és elhelyezésének módjáról szóló 10/2005. (VI. 11.) MNB rendelettel (a továbbiakban: Tartalékrendelet),
- a kötelező tartalékráta mértékéről szóló 52/2023. (XI. 20.) MNB rendelettel (a továbbiakban: Tartalékráta-rendelet),
- a kötelező jegybanki tartalék kapcsán alkalmazandó kamatmértékekről szóló 49/2023. (X. 24.) MNB rendelettel, valamint
- a Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákhoz kapcsolódó, a készpénzben végzett műveleteken kívüli fizetési megbízásokra vonatkozó díjakról, különdíjakról, jutalékokról, postai és egyéb költségekről, valamint ezek és a kamatok elszámolási rendjéről, továbbá a deviza-árfolyamrészről szóló hirdetmény (a továbbiakban: Hirdetmény) szabályozza.

Az MNB a Tartalékrendelet és a Tartalékráta-rendelet alapján a kötelező tartalék alapjának jelentésével kapcsolatban a következőket várja el.

A kötelező tartalék összegének kiszámítása

A tevékenységi (működési) engedéllyel rendelkező hitelintézet (ideértve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes államban székhellyel rendelkező hitelintézet magyarországi fióktelepét), valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes (valamely más) tagállamban székhellyel és működési (tevékenységi) engedéllyel rendelkező hitelintézet magyarországi fióktelepe (a továbbiakban együtt: Tartalékköteles hitelintézet) köteles a Tartalékrendelet szerinti kötelező tartalék képzésére. A tartalékképzési kötelezettség a tevékenységi (működési) engedély időbeli hatályának kezdetétől, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes (valamely más) tagállamban székhellyel és működési (tevékenységi) engedéllyel rendelkező hitelintézet magyarországi fióktelepe esetében cégbejegyzés időpontjától áll fenn.

A Tartalékköteles hitelintézetek számára az MNB a Tartalékráta-rendelettel 2024. január 1-jétől kezdődően a Tartalékrendeletben meghatározott forráskategóriára 10 százalékos tartalékolási kötelezettséget ír elő.

A Tartalékrendelet 3. § (3) bekezdése értelmében az MNB az adatszolgáltatási rendeletben előírt „A hitelintézetek statisztikai mérlege és eredménykimutatása” (MNB azonosító kód: M01) megnevezésű adatszolgáltatásban szereplő, 2023. március 31. napjára vonatkozó állományi adatok alapján állapítja meg a Tartalékköteles hitelintézetek kötelező tartalékának összegét, és arról az MNB Statisztikai igazgatósága legkésőbb a tartalékteljesítési tárgyidőszak kezdete előtt öt munkanappal írásban értesíti a Tartalékköteles hitelintézeteket.

AKTUALIZÁLVA A 2024. JANUÁR 1-TŐL ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOK ALAPJÁN

A Tartalékköteles hitelintézet kötelező tartalékának összegét nem érinti, ha a Tartalékköteles hitelintézet módosítja a 2023. március 31. napjára vonatkozó Statisztikai mérleg adatokat.

Amennyiben a hitelintézet 2023. július 1-jét követően szerez tevékenységi (működési) engedélyt, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes (valamely más) tagállamban székhellyel és működési (tevékenységi) engedéllyel rendelkező hitelintézet magyarországi fióktelepe cégbejegyzésére ezt követően kerül sor, az MNB a tartalékköteles hitelintézet tartalékalapját a teljesítési tárgyidőszakot megelőző második hónapra vonatkozó Statisztikai mérleg adatok alapján állapítja meg.

A Tartalékköteles hitelintézetek tartalékalapjának megállapításához az MNB a Tartalékköteles hitelintézetek által szolgáltatott M01 MNB azonosító kódú adatszolgáltatás 01 táblája alábbi sorainak „04 Összesen” oszlopában szereplő értékeket összegzi:

**527+530+531+532+533+534+535+536+537+538+539+540+541+542+543+544+545+546+547+548+549+
550+551+554+555+556+557+558+559+560+561+562+563+564+565+566+567+568+569+570+571+572+
573+574+575+578+579+580+581+582+583+584+585+586+587+588+589+590+591+592+593+594+595+
596+597+598+724+727+728+729+730+731+732+733+734+735+736+737+738+739+740+741+742+743+
744+745+746+747+748+751+752+753+754+755+756+757+758+759+760+761+762+763+764+765+766+
767+768+769+770+771+873+874,**

majd a fenti összeget csökkenti a fenti tartalékköteles sorokon jelentett, de pénz óvadékkal kötött értékpapír-kölcsönzési ügyletekből eredő kötelezettségek (értékpapír kölcsönbe vétele esetén az értékpapír-tartozások, kölcsönbe adása esetén a kapott pénz óvadékok) összegével, melyet a Tartalékköteles hitelintézetek által 2023. március 31. napjára vonatkozóan teljesített „Adatszolgáltatás repótípusú és egyéb értékpapír ügyletekről” megnevezésű (MNB azonosító kód: E60) adatszolgáltatásokból számít ki.

A Tartalékköteles hitelintézet kötelező tartalékának összegét nem érinti, ha a Tartalékköteles hitelintézet módosítja a 2023. március 31. napjára vonatkozó E60 MNB azonosító kódú adatszolgáltatását.

A Tartalékköteles hitelintézetek tartalékalapjának fentiek szerint meghatározott összegét felhasználva az MNB az alábbi szorzat alapján állapítja meg a Tartalékköteles hitelintézetek kötelező tartalékának összegét:

Kötelező tartalék összege = (Tartalékalap összege) * Kötelező tartalékráta,

ahol a Kötelező tartalékráta: a Tartalékráta-rendelet 1. § b) pontja szerinti tartalékráta.

A Tartalékrendelet 4. § (1) bekezdése értelmében a Tartalékköteles hitelintézet a teljesítési tárgyidőszak minden egyes naptári napján köteles teljesíteni az előírt kötelező tartalékot. Emellett a Tartalékköteles hitelintézet a kötelezőtartalék-kötelezettségének a teljesítési tárgyidőszak naptári napjaira átlagszámítást alkalmazva, havonta egy alkalommal, a teljesítési tárgyidőszak utolsó naptári napján is köteles megfelelni.

Az MNB havonta ellenőrzi, hogy a Tartalékköteles hitelintézet MNB-nél vezetett bankszámlájának, azonnali tartalékszámájának¹ és az MNB-nél legalább 14 napra lekötött forint betét legfeljebb a kötelező tartalék 15 százalékáig figyelembe vett mértékének összege (a továbbiakban: tartalékelhelyezés) a hónap minden naptári napján eléri-e a kötelező tartalék összegét, illetve havi átlagban is eléri-e a teljesítési tárgyidőszakra a kötelező tartalék összegét.

Levelezett hitelintézet esetén a levelező Tartalékköteles hitelintézet MNB-nél vezetett forint bankszámlája egyenlegének tartalmaznia kell a levelezett Tartalékköteles hitelintézet kötelező tartalékát is. A levelező Tartalékköteles hitelintézet MNB-nél vezetett forint pénzforgalmi számlájának egyenlegéből az MNB elsődlegesen a levelezett Tartalékköteles hitelintézetnek a levelező Tartalékköteles hitelintézet által vezetett forint pénzforgalmi számláján elhelyezett kötelező tartalékát tekinti teljesítettnek.

Amennyiben a tartalékelhelyezés nem éri el a hónap minden naptári napján a kötelező tartalék összegét, vagy a tartalékelhelyezés havi átlagos összege nem éri el a kötelező tartalék összegét (alultartalékolás), akkor az elmaradások után az MNB a Tartalékrendeletben meghatározottak szerint szankciót alkalmazhat a Tartalékköteles hitelintézettel szemben.

Az MNB a kötelező jegybanki tartalék kapcsán alkalmazandó kamatmértékekről szóló MNB rendeletnek megfelelő kamatot fizet a tartalékelhelyezés összegére.

Abban az esetben, ha a Tartalékköteles hitelintézet a teljesítési tárgyidőszak alatt kikerül a Tartalékköteles hitelintézetek köréből – pl. a tevékenységi (működési) engedély visszavonásra kerül, vagy a teljesítési tárgyidőszak utolsó napját megelőzően szűnik meg a tartalékkötelezettség –, úgy a kötelezőtartalék-kötelezettségnek tartalékköteles voltáig kell megfelelnie. Ez esetben a kötelező tartalék teljesítési tárgyidőszakra vonatkozó átlagos összegének meghatározásakor 0 forint elhelyezést feltételezve kerülnek figyelembevételre azok a naptári napok, amelyeken a szervezet már nem tartozik a Tartalékköteles hitelintézetek körébe. Ezen számítási módszerrel meghatározott teljesítési tárgyidőszaki átlag esetében az alultartalékolást az MNB nem szankcionálja.

Kapcsolat

A kötelező tartalék szabályozásával kapcsolatban felmerülő kérdéseiket a jbtartalek@mnbb.hu címre küldött elektronikus levélben tehetik fel.

Azon Tartalékköteles hitelintézeteknek, amelyek első ízben kötelesek tartalékolási kötelezettségüket teljesíteni, a teljesítési periódus kezdete előtt legalább 8 munkanappal meg kell küldeniük a jbtartalek@mnbb.hu címre azt az egyetlen – lehetőleg minden tartalékolásért felelős munkatársuk által elérhető – e-mail címet, amelyre az MNB a tartalékkötelezettséggel kapcsolatos leveleit számukra a STEFI rendszeren keresztül megküldheti.

Amennyiben a tartalékolásért felelős személy(ek) email címe megváltozik, kérjük, ezt is jelezzék a jbtartalek@mnbb.hu elérhetőségen.

¹ az azonnali teljesítési számlák éjféltől egyenlegéből a kötelező tartalék teljesítése céljából elkülönített összeg nyilvántartására szolgál a Tartalékköteles hitelintézet Tartalékrendeletben meghatározott nyilatkozata szerint